

застосування небулайзерів негативно впливають на слизову оболонку порожнини рота, ясна, зв'язковий апарат зубів. Порушуються проміжки між яснами і зубом, послаблюється зубна зв'язка, слабшає опора зуба, оголюються зуби. Виникає мікробне запалення тканин зуба, яке прогресує і руйнує альвеолярний

виросток щелепи. Мікробна алергія ротової порожнини погіршує перебіг БА.

Висновки. Використання небулайзера для інгаляційної терапії значно зменшує негативний вплив на порожнину рота і є профілактичним засобом виникнення парадонтиту у хворих на бронхіальну астму.

УДК 616.211/.232-002+616.5]-0.8:615.834

Лікування хворих із захворюваннями органів дихання, ЛОР-органів та патологією шкіри методом спелеотерапії

М.П. Бровчук¹, О.П. Букач², Б.Я. Булеза³, Б.В. Кузьмик⁴, А.Г. Чік⁵, П.В. Бровчук⁵, М.А. Кузьмик⁶, В.М. Кузьмик⁷, Ф.В. Білинець⁸

¹ Рахівська станція екстреної медичної допомоги, Рахів, Україна (E-mail: LazorVV@yandex.ru)

² Буковинський державний медичний університет, Чернівці, Україна (E-mail: mamka_oljka@mail.ru)

³ Обласна клінічна лікарня імені А. Новака, Ужгород, Україна (E-mail: bohdana@mail.ru)

⁴ Обласна психіатрична лікарня, Берегове, Україна (E-mail: mkyzmik@mail.ru)

⁵ ДЗ «Українська алергологічна лікарня МОЗ України», Солотвино (E-mail: chonka@speleoterapia.org)

⁶ Ужгородський національний університет, Ужгород, Україна (E-mail: mkyzmik@mail.ru)

⁷ Ужгородський національний університет, кафедра громадського здоров'я, Ужгород, Україна (E-mail: mkyzmik@mail.ru)

⁸ Закарпатський територіальний центр екстреної медичної допомоги, Ужгород, Україна (E-mail: mkyzmik@mail.ru)

У літературі вплив спелеотерапії на організм людини висвітлено недостатньо.

Досвід лікування хворих у ДЗ «Українська алергологічна лікарня МОЗ України» методом спелеотерапії свідчить, що клінічне поліпшення стану здоров'я спостерігалося у 80 % хворих.

Це виявлялося поліпшенням носового дихання, відсутністю набряку слизової оболонки носа, зникненням або зменшеннем інтенсивності кашлю, припиненням виділення або зменшеннем кількості харкотиніння, зменшеннем частоти нападів ядухі або їх відсутністю, зменшеннем частоти затрудненого видиху, нормалізацією аускультивної картини легенів. Зникали нашкірні порушення, зменшувалася яскравість висипки, припинився свербіж у хворих з атопічним дерматитом дифузної або ексудативної форми. Також поліпшилися сон, психоемоційний статус, зросла рухова активність.

Під час лікування хворих удалося зменшити дозу медикаментів або зовсім відмовитися від них.

У процесі лабораторних досліджень виявлено зменшення кількості лейкоцитів, нормалізувався вміст еозинофілів у периферичній крові. Біохімічні показники засвідчили зменшення ступеня активності запального процесу. А нормалізація добового виділення 17 кетостероїдів (КЕС) і підвищення їхньої кількості вказують на позитивний вплив ендокринної функції кіркової речовини надниркових залоз.

У 77 % хворих під час курсу лікування поліпшилося зовнішнє дихання.

Віддалені наслідки були позитивними у 78 %, стаціонарного лікування не проводили протягом року, загострення основного захворювання не спостерігалося, а у 22 % було незначне загострення, проте до лікування воно було значно частіше.

Висновки. Поліпшення суб'єктивного стану, а також лабораторних та функціональних показників відбувалося внаслідок адаптації загальних та місцевих компонентів, із захисними силами включно, і регулювання компенсаторного механізму змінених фізіологічних функцій організму.

УДК 616.12-008.331.1-06: 616. 248]-036

Артеріальна гіпертензія у хворих на бронхіальну астму

О.П. Букач¹, М.П. Бровчук², П.В. Бровчук³, А.Г. Чік³, Б.Я. Булеза⁴, Б.В. Кузьмик⁵, М.А. Кузьмик⁶, В.М. Кузьмик⁷, Ф.В. Білинець⁸

¹ Буковинський державний медичний університет, Чернівці, Україна (E-mail: mamka_oljka@mail.ru)

² Рахівська станція екстреної медичної допомоги, Рахів, Україна (E-mail: LazorVV@yandex.ru)

³ ДЗ «Українська алергологічна лікарня МОЗ України», Солотвино, Україна (E-mail: dzual@ukr.net)

⁴ Обласна клінічна лікарня імені А. Новака, Ужгород, Україна (E-mail: bohdana@mail.ru)

⁵ Обласна психіатрична лікарня, Берегове, Україна (E-mail: mkyzmik@mail.ru)

⁶ Ужгородський національний університет, Ужгород, Україна (E-mail: mkyzmik@mail.ru)

⁷ Ужгородський національний університет, Ужгород, Україна (E-mail: mkyzmik@mail.ru)

⁸ Закарпатський територіальний центр екстреної медичної допомоги, Ужгород, Україна (E-mail: mkyzmik@mail.ru)

У літературі виникнення артеріальної гіпертензії (АГ) у хворих на бронхіальну астму (БА), особливо коли для комплексного лікування призначали ін'екційні або таблетковані кортикостероїдні (СКС) препарати, висвітлено недостатньо.

Мета роботи — виявлення артеріальної гіпертензії, запобігання ускладненням та антигіпертензивне лікування, зокрема його початок, доза препаратів і тривалість.

Матеріали та методи. Під спостереженням перебував 81 хворий віком від 25 до 60 років. Жінок було 53